Typis J. Quillau, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1723.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS mane discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 30 Decembris 1723.

M. CLAUDIO DE LA VIGNE DE FRECHEVILLE DOCTORE MEDICO PRÆSIDE.

An Variolas inoculare nefas?

I.

ERGONE grassabitur, & truculenter sæviet variolarum populabunda lues, funeribus undique cumulabit funera, nulli parcet, ridebit quælibet arma, quos non jugulat deformitate turpes, orbos organis, languentes & causarios relinquet! Nullusne tandem dabitur modus quo morbi hujus ferocientis incendia ab hominum genere arceantur? Jam Asiaticis familiaris est nova quædam hujus luis destruendæ methodus, in Orientalibus plagis experta pluries, nuper in Anglia, vel ab ipsis tentata Principibus; cur adhuc nostratibus ignota sine honore jacet? Illam aveant, quorum domus penè tota variolis extincta est; naturale votum est, timori & dolori permittendum. Eamdem proponat Empiricus, vir otiosus, certam sedem, fixumque domicilium quæritans, nihil mirum. Medicorum studiis, scriptisque promulgeatur, suffragiis comprobata afferatur, saniores legentium animos statim occupant mendacii & fallaciæ suspicio, dubium & indignatio. Medicinæ est morbos ab ægris tollere, & eorumdem vehementes impetus obtundere. Quot mala ab injestis intempestivè in corpore sano remediis? Ab omni medelâ cavet Medicus, quandiu functionum viget integritas, nullusque adest dolor. Ubi remedio opus est, ibi semper aliqua labes. Hæc vel in organis à naturali dispositione recedentibus, vel in humoribus vitiatis aut turgescentibus. Si bene judicantur ista vitia, aut solius naturæ viribus perfectè judicanda animadvertit Medicus, neque movet morbos, neque innovat, sive purgantibus medicamentis, sive aliis *irritamentis*; sed finit. Vitii vel levioris præsentia cautionis utilitatem, morbi cujuslibet absentia, ejusdem damnum innuit. Sic bonum habitum ad summum progressum citò solvit Medicus, ut corpus rursùs nutriri incipiat. Sic sanguinis missionem, purgantia, vomitoria præscribit, ne ingruant subsultus Epileptici, sæviat podagra, repentina fiat apoplexia, ne prægnans mulier abortiat. Parvi momenti affectum non spernit, ut alterius gravioris fomites tollat. Morborum causis nondum effectu suo donatis, sed ad eum proximè tendentibus, debentur cautiones; factis morbis, remedia: utrisque necessaria est indicatio. In singulari victûs ratione, sanguinis missione, catharsi, præcavendi morbi consistit artificium. Horumce remediorum indicant opus esse, vasorum plenitudo & turgescentia, motus musculorum

Hipp. aphor. Sect. I. 20.

impeditus, laſſitudines ſpontaneæ, permanens in capite dolor & pulſatio, tenebricoſa vertigo, artuum ſtupor, ex naribus ſanguinis ſtillæ, hæmorrhoïdum dolor & intumeſcentia, cibi faſtidium, nauſeæ, vomitus, nidorulenta digeſtio. Morbis recidivis, per paroxiſmos urgentibus, epidemicis, ſolâ diætâ ritè ordinatâ proſpicitur. Verè Medico iſtis principiis imbuto, nulla luis varioloſæ præcavendæ ratio eſt: corporis humani cuſtodem ſeſe recognoſcit, non dominum. Naturæ continuò famulatur, ferè nuſquam imperat. Morbis naturaliter obortis medelam afferre ſatagit: omnes curat, non ſanat omnes. Novos ac inauditos nec optat, nec cudit, nec intempeſtivâ cautione accerſit, ſuimet ipſius officii memor & ſollicitus. Nihil aliis ſuadet quod ſibimet ipſi factum nollet. Nihil experitur, quod rationi repugnet, nihil quod noceat, ſi non proſit. Nefas eſſe exiſtimat adhibere medicandi modum, quo & privata ſimul cujuſcumque hominis vita, & ſalus publica certò periclitantur.

I I.

Pylarinus, pag. 11.

OPeratione quâdam *inventu non minùs quàm eventu*, ut aiunt, *mirandâ luis varioloſæ* promovetur ortus. Huic operationi *inſitionis, inoculationis, tranſplantationis* nomen *metaphoricè* datum eſt. Nam ut agreſtium plantarum arborumque fructus ex auſteris dulces miteſque fiant, à colonis uſurpatur inſitio & tranſplantatio, ita non abſimili labore *variolicolæ* morbi crudam acerbitatem ſuâ operatione obtundere meditantur, luxuriantis analogiſmi nec unicus nec ultimus error. In hoc poſita eſt inoculationis operatio, ut pus varioloſum in corpus ſanum per vulnuſcula ad hoc facta transfundatur. Ideò corpore priùs aptè præparato, cutim & muſculos faciei, manuum, pedum, recenti verò induſtriâ ut minor ſequatur inflammatio, carnoſas potius brachiorum tibiarumque partes acu pungunt triangulari, vel incidunt phlebotomo, aliquantulumque diſſecant, donec pauxillum ſanguinis è vulnere defluat. Hunc fluentem varioloſi puris guttulâ imprægnant, ut ſuis redux in vaſis quicquid accepit inquinamenti, ſecum reportet, omnes inde corporis liquores brevi inquinaturus. Ne autem purulenta materies vulneri affuſa extùs diffluat, ne cuti adhærentem veſtes circumpoſitæ frictu ſuo priùs abſtergant, quàm laniatorum vaſorum ſubierit oſtia; dimidiâ nucis juglandis thœca vulnus contegitur, faſciiſque circumvolvitur. Sic cruor ſanioſi liquoris ad omnia viſcera deferendi, commodum reputatur vehiculum. Hanc operationem fabulam dicas: Locus actûs, cubiculum eſt moderato tepefactum igne. Actores tres præcipui ſunt, *Puer*, vel *ſanæ temperiei juvenis* ſpontaneis, diſtinctis, nullatenùs malignis laborans variolis, inoculationis materiam ſubminiſtrat. *Operator* mendax & temerarius, ſecat. *Patiens* credulus, vanâque ſpe deluſus, ſtultè confidens inſidioſo carnifici, vitam gratuitò credit perdendam quandoque, aut ſaltem non ſine detrimento, & aliquâ ſanitatis alteratione reſtituendam. Suam hîc non licet omnibus agere perſonam. Qui operatur, non ille eſt qui pus eduxit, ne contagium afferat. Quaſi verò ab externo contagio quicquam illi metuendum eſſet, cujus cruor ſpurciſſimo liquido potentius contagium afferente, mox inficiendus eſt. Inoculationem pati non omnibus datum. Qui ſpontaneis variolis tentati jam fuêre, qui hyppocondriacis, qui hyſtericis affliguntur affectibus, ab operatione arcentur. Nec ideò deſunt inoculantibus operandi occaſiones: turmatim veniunt complu-

Vid. Pylarin. pag. 21.

res, quos operi ferendo haud impares judicant, etsi variolas naturales nusquam fortè passuri sint: sua sunt insitoribus dogmata, ipsis nec desunt observationes, quibus idiotas haud ægrè aucupantur. Dicunt, nec reclamat stolidum vulgus, variolas vectigal esse quod humanitati necessariò penditur; inesse unicuique homini istius morbi fermentum contaminati sanguinis in utero fœtum nutrientis quasi recrementum, quod certo quodam tempore, naturali variolarum eruptione natura foras expellit. Ex his necessariam inferunt inoculationem, quam ab omni periculo liberam tutamque pollicentur, si transfundenda materies à benignioribus pustulis semper hauriatur. Nullus, inquiunt, sit recidivæ metus; innata variolosæ luis semina vniversali sanguinis ebullitione *criticè* expurgantur, & non nisi septimo die conspiciuntur efflorescentes in cute pustulæ distinctæ raròque confluentes: felix inde sequitur insertarum variolarum exitus. Ut sibi obsequentiores alliciant victimas, integram spondent à spontaneis variolis immunitatem, præmium docilitatis: fœminas verò quo circumveniant nequiùs, vultûs honores intemeratos, tutamque pulchritudinem pollicentur, ultimum certissimumque passæ inoculationis corrolarium. Favet credulitati populorum insitionis facilitas: vix enim ullus doloris percipitur sensus, & sanguinolentæ tantùm incisionis non admodum alta sunt labia. Peractâ operatione Inoculatores facti Medici, de diætâ potissimum curant: hanc tenuissimam præscribunt; vinum, solida quæque alimenta, carnes, imo ex ipsis parata juscula prohibent: sola diluentia & refrigerantia propinant. Elapsis tandem ab operatione sex diebus, duodecim, viginti, raró centum, hinc inde sparsæ gemmascunt pustulæ, quas nullum, ut aiunt, grave symptoma comitatur. Nec semper pustularum eruptiones videre est: earum quandoque loco in purulenta tubercula incisionum margines attolluntur; aliquando in glandulosis partibus sat magni nascuntur abcessus ad suppurationem perducendi. At ex istâ operatione hodie tam decantatâ hujus aut illius vita non solùm, sed & publica salus in certum discrimen adducitur.

V La Coste pag 7.

V. Pylarin. pag. 22.

III.

AB interceptâ qualibet secretione, turgescentibus proinde humoribus, à bilis regurgitantis effervescentiâ, vasculorum consequenti inflammatione, variolarum ortus. Si hisce causis accesserit insolita tempestas, peculiaris aëris indoles, fit epidemicarum origo. Abcessibus tùm internis cùm externis, parotidi, bubonibus, proprium nullum fingitur fermentum: quid prodest in inquirendâ variolarum causâ aliquod supponere? Transeat tamen nimis curiosæ mentis imaginatio, homini coætaneum scilicet luis variolosæ seminarium. Hoc forsan de novo microscopis insitores detexere. Huic hyppothesi tanquam ad saxum adhærescant, ipsis non invidendum; modò à variolarum curatione temperent, insolentemque non proponant methodum. Nemo spontaneas patitur necessariò variolas. Temeraria est quælibet morbi morbo præcavendi sollicitudo. Sua medico in variolis innotescit oportunitas vel major vel minor pro earumdem symptomatis, pro ægrotantium ætate, sexu, temperamento, morbique ingruentis tempore. Maximè dissimilis & varians morbus variolæ: harum species una est cui certò medebitur nutricula; altera, quæ vel peritioris Medici eludet artem. De venturis variolis Medicus prudens non cogitat; præsentibus duntaxat consulit.

Wagstaf. p. 6.

opeti sese accingit laborioso, ubi adsunt febris συνοχὸς, capitis dolor, lumbago, anxietas, vomitus enormis & frequens, tendinum subsultus, somnus aut delirium, tussis & suspiriosa respiratio, motus epileptici, pustulæ omnis generis, maculæ purpureæ, dyarrhæa, dysenteria, ptyalismus, per nares, per sputa, per uterum, per urinas frequens sanguinis fluxus. Citò coercitus sanguinis impetus, fluiditas humoribus conciliata, totam curandarum variolarum artem, complectitur. Itaque rarò præscribuntur cardiaca; non omnibus refrigerantia; frequentius sola sufficiunt diluentia. Huc collimant venæ sectio ex cubito, ex malleolis, prout res & tempus postulant, etiam pluries repetita; emetica ineunte morbo, aliisque ejusdem temporibus propinata, ubi potissimum refluunt, moranturve pustulæ; iisdem exsiccatis velociter adhibita purgatio, ne secunda fiat febris: alvus intumescens, clismatis sollicitanda. Feliciter adhibentur acida ex vegetabilibus, ex mineralibus parata. Conferunt quandoque paregorica; nec minimo cum successu vesicantia diversis corporis partibus vel initio, vel decursu morbi applicantur. Nec nova est ac recens ista praxis. Nihil hujus ævi arrogandum Medicis. Hæc jam à parentibus tradita, hæc pluries & feliciter experta. Cur igitur hoc anno tot periêre? vix vigesimam fato functorum partem Medici cognoverunt. Medicinæ præstantia non semper ab eventu judicanda; certa est curandarum variolarum data methodus; ab ægri naturâ anceps & incertus fit ejusdem exitus. Peperit ista confessio inoculantium superbiam & temeritatem. Variolas insitione falsò prædicarunt fieri benigniores. Certa, commoda est inoculatio, inquiunt, deficit nunquam, nulli nocet, prodest omnibus. At istis nugivendulis nulla fides adhibenda. Plenum illud est opus aleæ, hoc vel ipsi inoculationis patroni candidè faterentur, si de propria ageretur cute. Nesciunt qui varioles inserunt quibus conveniat, aut non, inoculationis operatio. Nesciunt dosim materiæ ingerendæ; ejusdem naturam, cum intactis corporis sani liquoribus convenientiam & proportionem ignorant. Judicare non possunt, an sincerè variolosa sit educta materies, nihilque secum trahat strumosi, epileptici, scorbutici, venerei, podagrici, aut rachitici. Itaque hominis cui facta fuit inoculatio, æquivoca fit valetudo: ab eâ enim sobolescentis alicujus alterius morbi remanere potest suspicio. externorum quorundam medicamentorum difficilior est quàm internorum admotio. Ex stomacho, ex abdominis statu, à respiratione, pulsu, num hæc conveniant nec ne, citius dignoscitur. Educta materies variolosa inoculatione ingestum est venenum: illius influxu partes omnes stupor occupat, languet vis vasorum elastica & suffocatur. In insertis variolis nihil criticè molitur natura; patitur semper. Succorum extra vasa propulsorum magna corruptio: major in animalibus sarcophagis; in hominibus ex contagio suis humoribus proprio longè maxima & periculosissima. Sic pestis hominibus infensior & frequentior: sic iidem scabiei, lepræ, scorbuto, syphilidi, aliisque morbis ab humorum putredine nascentibus obnoxiores. Humorum in homine corruptorum singularem probant acrimoniam ulcera artus sæpè rodentia, doloris acerbitas, sæpius succedanea inflammationi gangrena. Ex crebrâ canum dissectione fiunt anatomici dysenteriæ obnoxii, splenitici. Plures Chirurgi ex cadaverum aperturâ mortui læsis potissimum scalpello vel lanceolâ digitorum extremis, humorum non ampliùs motorum putredinis argumenta, salisque volatilis ex deperdito motu nimium evoluti tris-

Vide Freind. de secund. variol. feb. p. 24.

La Chambre nouvelles conjectures sur la digestion p. 81.

tiores totidem fœtus. Ideo veneficus eſt viperarum morſus, quòd in ipſarum veſiculis maxillaribus coacervata ſaliva putreſcat, & à naturali, ſanguinis craſi ſtagnatione plurimùm immutetur. In varioloſis puſtulis comprehenſa meteries, extra circulum effuſus humor eſt, reſes, ſine motu, mortuus, putreſcens. Hujus corruptelam indicant viroſus fraciduſque ab ægri corpore manans halitus, moleſtus & intolerabilis pruritus, corporis reticularis epidermidi ſubjacentis corroſio, ipſi relictum ſtigma, vermes quandoque ſub puſtularum ſquammis reperti putredinis ſpeciem declarant inſitarum variolarum ſymptomata. Depreſſæ puſtulæ & flacceſcentes *dilutiorem aqueamque magis* ſaniam profundunt; lympha impuro impregnata ſucco, ſui juris inſidioſe facta, ad interiora vergit æconomiam animalem labefactura: carcinomatoſa fiunt inciſionum labia; ex iiſdem fluit virulentus ichor ſeri cancroſi æmulus; tument apoſtematis glandulæ, paleſcit facies, oris defœdatur color, fœtore intolerabili malè ſanum corpus diffunditur ſuperatæ mortis triſtes reliquiæ. Varioloſi puris delectu benigniores excitari poſſe variolas non liquet; in diſcretis enim & confluentibus ſimilis adeſt putredo; gradu tantùm differt, & ſolo puſtularum numero; hinc major vel minor plerumque malignitas. Miſcelæ cujuslibet extraneæ impatiens cruor eſt. Utilium tutus ſaluſque proviſor ſtomachus. Immiſſis, vel refluentibus humoribus analogis, homogenæis, nullâ illuvie fœdatis angitur natura: non impunè tulit inſenſibilis perſpirationis, ſudorumve retroceſſus, transfuſionem ſanguinis, in puerperis lochia ſuppreſſa, in feminis retenta menſtrua. Mortiferus eſt in ſpontaneis variolis materiæ purulentæ refluxus: nonne à fortiori timenda eſt ejuſdem inoculationis ope in corpus ſanum tranſportatio? ſed ex eo quòd varioloſum detur fermentum, ergo expurgandum, inquiunt variolarum inſitores. Imperiti Medici audax judicium. Initio non purgandum, niſi materia turgeat: corpora ſi purgare volueris, facilè fluentia reddere oportet: quo natura vergit eo ducere convenit. In febribus inflammatoriis quædam eſt certè materies eliminanda, ſive eam fauſto conamine forâs ducat natura, ſive artifex: quis illud opus ſtatim molitur? quis indicantes naturæ motus non expectat? in corpore ſano fermentum, ſi quod eſt, varioloſum, iners eſt, & quaſi concatenatum; huic ne lupo ovile recludendum. Fruſtra inſertionem paſſuris ſpondetur nullus ſpontanearum variolarum recurſus: ars ne naturâ potentior? fuerunt hoc anno qui trium menſium ſpatio bis confluentibus variolis laboravêre. Viſæ ſunt plurimæ duplices, ideſt, in quibus morbo decreſcente, prioribuſque puſtulis ferè exſiccatis novæ in cute eruptiones refloruerunt.

V. Timonu. pag. 43.

Aphor. 22. ſect. 1.

Aph. 9. ſect. 11.

I V.

AN boni aliquid apud Turcas, cœteroſque Orientales novâ inoculationis praxi effectum fuerit, maximè dubium eſt. Felices hujus, ſi qui ſint exitus Medici referunt: hos habent *ex aſſertoribus fide dignis*; ſed oculatos teſtes ſe non fuiſſe ingenuè fatentur. *Ex operatricis ore multa tranſſumpſi*, inquiunt; *retulit nobilis Anglus*; *narravit Mercator*. In re tam arduâ, rationi aliunde repugnante, cujuſnam momenti ſunt hæc teſtimonia? his tamen omnibus fidendum eſt, inquit quidam Scriptor, donec rem aliter ſe habere certò probaverit experientia. Siccine de corio luditur humano? Quæcumque de inoculatione obſervationes extant, omnes, vel metu, vel horrore animos percutiunt. Illæ ægros morti proximos, plures orco demiſſos, peſtifera contagia exhibent. Muliercularum quondam opus inoculatio, fit hodiè non negligenda

Pylarinus p. 13.

Pylarinus p. 17.

La Coſte p. 8. Harris De Variolarum inoculatione

La Coſte p. 21.

Medicorum opera. Operationem patientibus *diatam* singularem præscribere necessum est. In eâ admodum cavere debent ægroti : per 25 dies carnibus & illarum juribus interdicuntur. In variolis spontaneis malignioribus vix talis institueretur victus. Sic veneni intempestivè ingesti vis utili cautione callidè retunditur : Sic multi sunt, quos non occidit viperæ aut tarentulæ morsus, esus solani furiosi, aut sublimati corrosivi haustus, quod nempè cognitâ primùm ab astantibus morbi causâ, opportunis, his in casibus medicamentis festinanter succursum fuerit. Neglectâ prævià corporis *expiatione*, ex quatuor juvenibus Constantinopoli ab insitione ægrotantibus, unus penè extinctus est : *febre continenti & malignante* correptus, vix decimo quarto die *morbum elusit*. Sed, an medicanda erat sanitas, inoculationem passuro prima posita lex ? Quatuor ægrorum, quibus post insitionem *atrociora* supervenerunt *symptomata* pariter meminit Timonius. Plus igitur quàm *febriculam* insitione excitari, ex istis patet autoritatibus. *A doctis prudentibusque Medicis* tantummodo tractanda est inoculatio ; sed si simplex sit operatio, si facillimè curentur ægri, si nihil periculi verendum ; ut quid in operatoribus requiritur scientia? An ut videant quibus sit profutura nec ne ? An ut internarum partium statum detegant? An ut inquirant, num sit delitescens aliqua labes operationem prohibitura ? Inutilis est insitoribus omnis cognitio. Ex relatione, sciscitatione, stigmatum in facie superstitum conspectu, inoculationis sustinendæ idoneos, aut impares recognoscent ; omnibus enim exceptis *moribundis*, putant conducere. De vitiis occultis quid curabunt ? Conspicua & gravissima ipsos ab operando minimè deterrent. Triennibus infantibus *strumis, lue hæreditariâ, morbo comitiali, marasmo diuturno, dysenteriâ colliquativâ* laborantibus, Constantinopoli facta fuit inoculatio ; mortui sunt : nec mortem peperit, nec maturavit operatio, si insitoribus habenda fides. At Cremonæ tredecim exercitûs Gallici militibus vegetâ florentibus valetudine inoculantur variolæ. Sex ægrè admodum convalescunt, nec sine inflammatoriis tumoribus diu fauces infestantibus ; tribus incassum fit operatio, alii quatuor pereunt. Nullus hic morbus primarius fingendus est mortis conscitæ causa, & insitionem solam accusat * illustris Medicus apud judices Bastonienses denuntians, se calamitosum illud operationis vidisse experimentum. Haud inutilis erit Chirurgorum manus, inquit novus insitionis patronus, saniem incisionum labiis adnascentem curatura. At alia longè major Chirurgis crescet operationum seges ; ab inoculatione fient in glandulis, vel etiam in musculis abcessus, topicis ad suppurationem ducendi, scalpelloque aperiendi ; succedens ossibus caries convenienti artificio erit sananda ; artus affluxu humorum colliquativo tabefacti, erunt aliquando amputandi. Ut operationem postulent *compelluntur matres* ; at nequicquam, ingrata quidem in liberis facies spontanearum variolarum stigmatis deturpata ; sed tristior membri alicujus mutilatio. Quot inoculationem sequentur mala! Sub insitoris larvâ pater fastidiosam molestamque necabit prolem : alterius mortem aliquis meditabitur, variolas inserendo, & venena inseret. Eamdem calcabit viam veneficus, ut, quæ nova finxerit venena, experiatur. Vitiata puella fœtus indecori molietur mortem, desperata, vel vitæ discrimine insitionis faciet periculum. Abortiet, ut non raro fit, & jam ex inoculatione *pluribus accidit*. An arguendus insitor ? non intendebat abortum ; nullum proinde facinus, nullum *malum morale*, inquit novus Theologaster. *Desiderabiturne* diu in Galliâ ista operatio! erit detestationi quandiu vigebunt

Marginal notes: Vid. Timon. p. 27. — Pylarinus pag. 14. — Pag. 28. — V. La Coste pag. 7. — V. Idem pag. 41. — Harris de inoculatione variol. — Timon. pag. 31. — Timon. pag. 31. — Wagstaf. p. 17. — * D. Dolhonde. — Vid. La Coste pag. 42. — V. Wagstaf. 3. littc Bastoniæ scripta. — Vid. La Coste pag. 52. — V. Wagstaf. 3. litt. Bastonia scripta. — V. La Coste, pag. 32. — Idem p. 52.

religio & humanitas. Ab inoculatione factæ ſunt frequentiores variolæ, contagioſæ magis; ita ut ſi alio tempore trium menſium ſpatio *quadringinti* variolis mortui ſint, pari tempore per operationis frequentiam *ſeptingentos* defunctos eſſe obſervatum ſit. Cauſa cujuſlibet morbi epidemica ad omnes extenditur; non agit tamen in omnes, & in illos quos afficit, non pari gradu ſævit. Si epidemiæ minitantis tempore fiat variolarum inſitio, neceſſariò determinatur incerta lues. Ubi nulla in aëre maligna indoles, benignæ variolæ ab inſitione fient contagioſæ. Hinc quâlibet tempeſtate ab operatione abſtinendum eſt; ne vel præſens epidemia augeatur, vel abſens accerſatur. Peſti affine eſt varioloſum contagium, velociter expanditur. Inſitorum fatetur unus hominem propè Harfordiam à ſe inoculatum, ſex contagio affeciſſe contubernales, quorum unus mortuus. Obſtupeſcit ille ex inopinatâ luis infectione, contagiumque inoculatione excitari poſſe confitetur. At ſi ab uno ſex infecti ſunt: quid non poterit major inſertorum numerus? Si enim in hac noſtrâ Urbe civium frequentiâ celebri, X hominibus unâ eâdemque die fiat inoculatio, & decimâ quâque die ſeptem progreſſionibus infectio communicetur primò ab inſertis, dein ab infectis ſucceſſivè, ſervatâ eâdem præcedentis obſervationis proportione, octoginta dierum ſpatio 2999360 homines variolis infici poſſunt, quorum ſexta pars eſt 466560 hominum qui juxtà relatum exemplum morerentur. Nec vana eſt iſta ſpeculatio. Baſtoniæ in Angliâ novâ hujus infectionis à variolarum frequenti inoculatione excitatæ lugubre exemplum viſum eſt; ita ut ab hujus Urbis Prætoribus contagii formidine perculſis, ne ampliùs variolarum inſitio tentaretur, publico decreto ſapienter cautum fuerit. Illud idem Harfordiæ accidit, ubi tantam concitarunt variolæ excitatæ infectionem, ut civitas penè tota variolis laboraret; ſolitumque feriaret commercium. Spargitur contagium ab eo qui inſertas recipit variolas, ab inſerente, ab eo demum qui pus ſecum affert, & in vaſe vitreo ſinu ſuo fovet, ut calidum permaneat. Latius expanditur ab iis, quibus poſt inoculationem ſanioſa fluunt tubercula, quique malè valeſcentes per vias ambulant, aliorumque domos frequentant. Si mortem ſibi conſciſcere licet, ſi variolarum inſerendarum datur licentia, in locis ad operationem extrà Urbem conſtructis celebranda eſt. Hùc appellant deluſæ victimæ, quarum paucæ reduces intra Urbis muros non admittendæ, ſed alibi incarcerandæ ſunt tanquam ex regionibus peſte infectis redeuntes: nec tantùm per 40 dies exulent, ſed quandiu fluxerint inciſiones vix trium menſium ſpatio ſanandæ, aut donec ipſis exſiccatis ſquamma ſuperſtes exciderit.

V. Wagſtaf. 2 litt. Baſtoniæ. ſcriptæ.

Wagſtaf. p. 19.

Wagſtaf.

Wagſtaf. p. 23.

Wagſtfa.

V.

QUOD igitur in hocce regno nondum fuerit tentata infelix illa operatio, illud nec Medicorum timiditati, nec ignorantiæ, nec invidiæ tribuendum. Solvendus potius eorumdem perſpicacitati debitus honos, laudibus efferenda ipſorum inquiſitio in variolarum excitandi rationem, obſervationeſque diverſas quibus humano generi pernitioſam apprimè judicant. Debitum publicæ confidentiæ pignus Medicorum prudentia. Plurima è ſinu ſuo natura depromit, quædam arte parantur, quorum virtus deleteria innotuit: ſic arſenicum, ſublimatum corroſivum, aliaque innumera venena cognoſcuntur. An experimentis in homines factis? immanis fuiſſet iſta indagatio. Ex ſingulari ipſorum cognitione phiſicâ, ex analyſibus chymicis, ex uſu ad morbos externos, & experimentis in brutis animantibus tentatis, de venenis Medici facti ſunt certiores. Eorumdem in humano corpore effectus, non con-

jecturis, sed ipsâmet cadaverum inspectione assequuntur. Quidam revera veneno periêre: verum ministrorum imprudentiâ, fortunâ, offerentium scelere, sorbentium desperatione, nunquam Medici consilio. Quid possit variolarum insitio facilè judicant Medici, illam experiri nolunt. Adhucne incunabulis hæret medicina? Hujusce operationis finem absurdum, temerarium, fallacem, periculi plenum certò affirmant, ex spectatâ materiæ ingerendæ indole, ex imperio naturæ sanitatis, & morborum effectricis, ex analogismo à morbis ex humorum reflexu oriundis desumpto. Cur ergo nondum apud nos in usum vocata fuerit, nulla remanet inquirendi ratio. Jamdudum Circassis & Georgis, in Asiâ, Græcis, apud Turcas frequens est hæc operatio, nuper apud Anglos à quibusdam recepta, usu-ne & experientiâ peritioribus, an potiùs novitatis amore, lucri spe, ambitionis fuco forsan audacioribus? Solâ ratione patet inoculationis periculum; quid proderit experientia? ex aliorum stultitiâ simus sapientiores. Ad eamdem abhorrendam collimant observationes. Ex ipsis non minùs frequentes variolæ, non rariùs reduces, non benigniores; econtra contagiosæ magis, novaque mortis genera deteguntur. A variolarum insitione abstinendum est, quia nefarium est opus divinis & humanis legibus contrarium, hominibus perditis severè plectendis relinquendum. Luxuriat, inquient non nulli istud judicium. An sit legitima, necne, pronuntiare non Medicorum, sed Theologorum est. Jam ad ipsos (urgebunt) delata fuit quæstio. Istam operationem in capite damnatis fieri posse judicant *novem Doctores Theologi*. (Vid. La Coste p. 26.) At in hujusce modi quæstionibus inquirere Medicorum est, probare Jurisperitorum, confirmare Theologorum, hujus operationis *morale delictum* non est adeo intricatum, ut huic discutiendo Theologorum requiratur labor. Sola præceptorum naturalium nostræque religionis fundamentorum sufficit cognitio. Instabunt: ista de insitione censura flocci facienda est. Novorum medicamentorum hostes acerrimi Medici Parisienses, remediorum optimorum non semper æqui æstimatores: nec oblitæ celebres de antimonio querelæ; stibium vel ex thesi *venenum*; (German. Preaux in thes. Cardin. 1668.) de eo nunc aliter omnes sentiunt: sic aliquando resipiscent. Sperare licebit inoculationis fautoribus, suis votis frui dabitur nunquam. Vomitûs excitandi necessitatem non ignorabant Medici; antimonium formidabant; quâ arte in medicinæ commodum præparari poterat nesciebant, ejus vim compescendi, & mitigandi nondum erat inventa methodus; latebant adhibendi occasiones. Tempora non omnes simul & semel fœtus suos enituntur. Insitioni ac stibio par nusquam erit fortuna. Emetici effectus amat natura, insitionis exitus eadem refugit. Variolarum inoculatio in scopo, in mediis, in applicatione perniciosissima est, nec ullis unquam artibus perficienda.

Ergo variolas inoculare nefas.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Nicolaus le Roy de S. Aignan.	*M. Andreas Josephus Seron.*	*M. Petrus Marais.*
		M. Joannes-Baptista Dodart Regi à sanctioribus Consiliis Archiatrorum Comes.
M. David Vasse.	*M. Antonius Geoffroy.*	
M. Jacobus Julianus Carrel.	*M. Joannes Franciscus Coutier.*	*M. Philippus Douté, antiquus Facultatis Decanus.*

Proponebat Parisiis LUDOVICUS DUVRAC Rothomagensis, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1723. à sexta ad meridiem